

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет гуманітарно-педагогічний

«18» червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Галузь знань: А Освіта

Спеціальність: А1 Освітні науки

Освітньо-професійна програма: «Педагогіка вищої школи»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробники: завідувач кафедри педагогіки, к. пед. н., доцент Чередник Л.М.;
доцент кафедри педагогіки, к. пед. н., доцент Виговська С.В.

Київ – 2026

ВСТУП

Науково-педагогічна практика (далі – практика) проводиться для студентів спеціальності 011 Освітні науки (Педагогіка вищої школи) Національного університету біоресурсів і природокористування України відповідно до освітньої програми у визначені терміни. Програма складена для студентів, що навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти. На практику заплановано 270 годин (9 кредитів), тривалість практики – 6 тижнів у третьому семестрі. Науково-педагогічна практика як невід’ємна частина освітнього процесу має на меті закріпити теоретичні та практичні знання й уміння, отримані студентами в процесі вивчення педагогічних дисциплін.

Мета, завдання, компетентності та програмні результати практики

Метою практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення фахових дисциплін, набуття досвіду дослідницької діяльності, самостійної наукової роботи, що включає формування вмінь і навичок опрацювання наукових і інформаційних джерел, підбір та аналіз фактичного матеріалу, у тому числі для написання магістерської кваліфікаційної роботи.

Завдання практики.

1. Набуття здобувачами освіти досвіду проведення науково-педагогічних досліджень та представлення їх результатів.

2. Формування потреби у систематичному оновленні знань і творчому їх застосуванні у професійній діяльності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв’язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук, що передбачають проведення досліджень та/або використання інновацій за невизначеності умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв’язувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи, планувати і проводити теоретичні та емпіричні дослідження у сфері освіти.

СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти, розробляти комплексне навчально методичне забезпечення освітнього компоненту, розробляти та застосовувати діагностичний інструментарій оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти.

СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті

СК 10. Здатність створювати безпечне освітнє середовище, формувати в інших патріотизм, навички здоров'язбереження, екологічну культуру, неприпустимість до проявів корупції.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

ПРН4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

ПРН5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

ПРН8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей; розробляти структуру і створювати складники навчально-методичного забезпечення освітнього компоненту; вміти аналізувати, добирати і використовувати педагогічні технології відповідно до предметної сфери.

ПРН8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей; розробляти структуру і створювати складники навчально-методичного забезпечення освітнього компоненту; вміти аналізувати, добирати і використовувати педагогічні технології відповідно до предметної сфери.

ПРН10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації; реалізовувати комплекс функцій управління та лідерства (прогнозування, планування, організації, виконання, контролю, координації і мотивації) в освітньому процесі.

ПРН12. Аналізувати результати власної педагогічної діяльності і розробляти програму професійного саморозвитку.

Базою проведення науково-педагогічної практики є Національний університет біоресурсів і природокористування України.

Організація проведення практики

Під час практики здобувачі вищої освіти виконують такі основні види діяльності:

1. Ознайомлення з нормативно-правовою базою та організацією наукової діяльності закладу вищої освіти, вивчення структури його наукових підрозділів.

2. Аналіз основних наукових напрямів, шкіл та здобутків університету та структурних підрозділів у сфері педагогічної науки.

3. Аналіз наукової діяльності університету відповідно до критеріїв світових та вітчизняних рейтингів закладів вищої освіти.

4. Опрацювання сучасних методів наукового пошуку в педагогіці, формування навичок роботи з бібліографією та науковими джерелами, розробка плану та інструментарію педагогічного дослідження.

5. Проведення емпіричного дослідження, збір, систематизація та обробка даних із використанням сучасних методів дослідження.

6. Інтерпретація отриманих результатів, формулювання узагальнень та висновків.

7. Підготовка і представлення результатів дослідження у формі наукової статті або тез доповіді.

Зміст практики

Орієнтовний календарний план науково-педагогічної практики

Тиждень	Завдання	Кількість годин
1-й тиждень	<p>Участь у настановчій конференції з питань організації і проведення практики: інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності; ознайомлення з метою та завданнями практики. Ознайомлення з базою практики. Складання індивідуального плану роботи на весь період практики.</p> <p>Ознайомлення з нормативно-правовими документами, що регламентують наукову діяльність закладу вищої освіти (статут, програма розвитку університету «Голосіївська ініціатива – 2030», законодавче та нормативне забезпечення).</p> <p>Аналіз наукової діяльності структурних підрозділів ЗВО: факультету, кафедр, лабораторій.</p>	45 годин
2-й тиждень	<p>Ознайомлення з діяльністю наукових педагогічних шкіл ЗВО. Визначення ключових наукових проблем, над якими працюють науковці факультету/кафедри.</p> <p>Аналіз роботи Співки молодих вчених університету та студентської наукової діяльності.</p> <p>Ознайомлення з діяльністю відділу аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів НУБіП України.</p> <p>Аналіз наукових видань університету та</p>	45 годин

	<p>Положення про порядок управління підготовкою та випуском наукових видань у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.</p> <p>Вивчення нормативного забезпечення академічної доброчесності та політики використання штучного інтелекту в Національному університеті біоресурсів і природокористування України.</p>	
3-й тиждень	<p>Аналіз наукової діяльності університету відповідно до критеріїв світових та вітчизняних рейтингів закладів вищої освіти (QS World University Rankings, Times Higher Education, Webometrics, «Топ-200 Україна» та ін.).</p> <p>Вивчення рейтингової системи оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників НУБіП України.</p> <p>Аналіз діяльності наукової бібліотеки НУБіП України.</p>	45 годин
4-й тиждень	<p>Оформлення бібліографії за стандартами АРА, ДСТУ (не менше 30 джерел відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи).</p> <p>Короткий огляд сучасних цифрових інструментів для науковців (Zotero, Mendeley тощо).</p> <p>Розробка плану експериментального дослідження відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи.</p> <p>Створення інструментарію для проведення експериментального дослідження відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи (план спостереження, анкета тощо).</p>	45 годин
5-й тиждень	<p>Проведення експериментального дослідження відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи.</p> <p>Обробка результатів експериментального дослідження відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи.</p>	45 годин
6-й тиждень	<p>Підготовка тексту наукової публікації (наукової статті або тез доповіді) щодо результатів магістерського кваліфікаційного дослідження.</p> <p>Систематизація матеріалів практики. Підготовка звітних документів про проходження науково-педагогічної практики.</p>	45 годин

	Підготовка презентації щодо результатів проходження науково-педагогічної практики. Захист науково-педагогічної практики. Обговорення та підведення підсумків практики.	
Всього		270 годин

Індивідуальні завдання

1. Дослідження психолого-педагогічної проблеми за темою магістерської кваліфікаційної роботи.
2. Проведення педагогічного експерименту.
3. Підготовка презентації результатів наукового дослідження.
4. Оформлення звітної документації.

Методичні рекомендації

Науково-педагогічна практика складається з трьох етапів.

I. Підготовчий етап.

Цей етап передбачає вирішення всіх організаційних питань. Він розпочинається з настановчої наради, на якій присутні представники адміністрації факультету, студенти. Під час настановчої наради студенти знайомляться із:

- термінами проходження практики;
- програмою, метою та завданнями практики;
- формами звітності з проходження практики та критеріями оцінювання;
- розподілом студентів відповідно до баз практики;
- керівником від профілюючої кафедри та керівниками баз практики.

II. Практичний етап.

Під час цього етапу студенти:

- знайомляться з базою практики;
- складають індивідуальний план роботи на весь період практики;
- знайомляться з нормативно-правовими документами, що регламентують наукову діяльність закладу вищої освіти;
- аналізують наукову діяльність структурних підрозділів ЗВО: факультету, кафедр, лабораторій;
- знайомляться з діяльністю наукових педагогічних шкіл ЗВО, визначають ключові наукові проблеми, над якими працюють науковці факультету/кафедри;
- аналізують роботу Співки молодих вчених університету та студентської наукової діяльності;
- знайомляться з діяльністю відділу аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів ЗВО;
- аналізують наукові видання університету та Положення про порядок управління підготовкою та випуском наукових видань у ЗВО (Національному університеті біоресурсів і природокористування України);

- вивчають нормативне забезпечення академічної доброчесності та політики використання штучного інтелекту в ЗВО (Національному університеті біоресурсів і природокористування України);
- аналізують наукову діяльність університету відповідно до критеріїв світових та вітчизняних рейтингів закладів вищої освіти (QS World University Rankings, Times Higher Education, Webometrics, «Топ-200 Україна» та ін.);
- вивчають рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників ЗВО (Національного університету біоресурсів і природокористування України);
- аналізують діяльності наукової бібліотеки;
- оформлюють бібліографію за стандартами АРА, ДСТУ (не менше 30 джерел відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи);
- здійснюють короткий огляд сучасних цифрових інструментів для науковців (Zotero, Mendeley тощо);
- розробляють план експериментального дослідження відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи;
- створюють інструментарій для проведення експериментального дослідження відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи (план спостереження, анкета тощо);
- проводять експериментальне дослідження відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи;
- обробляють результати експериментального дослідження відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи;
- готують текст наукової публікації (наукової статті або тез доповіді) щодо результатів магістерського кваліфікаційного дослідження.

III. Підсумковий етап

Під час підсумкового етапу студент у встановлені терміни оформляє звіт і щоденник практики. Всі матеріали звітної документації пред'являються НПП кафедри, керівнику від закладу вищої освіти.

Завершує проходження науково-педагогічної практики її захист студентом на підсумковій конференції в присутності комісії від ЗВО. Студенти повинні прозвітувати про виконання завдань практики, представити результати своєї роботи та всю звітну документацію.

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення практики студентів

Науково-методичне забезпечення науково-педагогічної практики включає робочу програму з практики; методичні рекомендації з практики; підручники і навчальні посібники; завдання для самосійної роботи студентів; зразки оформлення документів практики.

У щоденнику практики повинні буди обов'язково заповнені такі дані:

1. Календарний графік проходження практики із вказівкою назв та видів робіт (згідно із програмою практики), термінів виконання та примітками про виконання (завіряється керівниками практики).

2. Робочі записи, які студент робить протягом виконання завдань практики і які відображають особливості виконання цих завдань.

3. Висновок керівника практики від закладу освіти про роботу студента протягом проходження практики. Керівник практики від навчального закладу виставляє свою оцінку проходження практики та підписує відгук.

Письмовий *звіт* з практики має містити матеріал про виконання завдань практики.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

1. Звіт про практику має складатися з титульного аркуша, основної частини, висновків та пропозицій. Обсяг звіту – 20-30 сторінок друкованого тексту.

2. Структура написання звіту:

Вступ.

Основна частина:

1. Перший розділ магістерської роботи (теоретичне обґрунтування проблеми дослідження).

2. Методика експериментального дослідження.

3. Результати експериментального дослідження.

4. Оформлені тези або наукова стаття обсягом 3-5 сторінок.

Висновки та пропозиції.

Форми та методи контролю

Індивідуальна і фронтальна перевірка знань, підсумковий контроль (залік).

Контроль з науково-педагогічної практики здійснюється безпосередньо на місцях проходження практики керівником від бази (спостереження за виконанням завдань практики та оцінювання студентів під час періодичних співбесід). Контроль з боку керівника практики від закладу вищої освіти здійснюється шляхом оцінювання завдань самостійної роботи, тематичних співбесід, перевірки документації практики. Рейтинг студента з практики визначається за 100-бальною шкалою. Він складається з рейтингу, отриманого в результаті безпосереднього проходження практики (максимум 70 балів), і рейтингу з атестації (заліку) – максимум 30 балів.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і проводиться в національній оцінці згідно з Положенням про екзамени і заліки у НУБіП України».

Рекомендовані джерела інформації

1. Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Методологія та організація науково-педагогічних досліджень : підручник. К.: Міленіум, 2016.

2. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / укл. Кравець Н. Видання 3-є, випр. і доповнене. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020.

3. Основи наукових досліджень: навч. посібник / С. Е. Сардак. Д.: ДГУ, 2018. 103 с.
4. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / Марта Мальська, Наталія Паньків. Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
5. Гончаренко С.У., Олійник П.М., Федорченко В.К., Фоменко Н.А., Поважна Л.І. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. для студ., магістрів, аспірантів і викладачів вищих навч. закл. Київ: Вища школа, 2003. 323с.
6. Горбачук Василь Тихонович. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій для студ. та магістрантів пед. ун-ту / Слов'янський держ. педагогічний ун-т. Слов'янськ : СДПУ, 2003. 88с.
7. Лимар Ю.М. Основи науково-педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 6.010102 "Початкова освіта". Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, 2011. 56 с.
8. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень. Навч.посібник. Київ: МОН, 2004. 216 с.
9. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І.О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
10. Важинський С.Є., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 260 с.
11. Зацерковний В.І., Тішаєв І.В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
12. Пахальчук Н.О. Основи оформлення науково-педагогічного дослідження: навчальний посібник для студентів СВО магістр. Вид. 3-ге, доп. та перероб. Вінниця, 2019. 81 с.